

Anatol Vieru

SONATA

Pentru PIAN

Opus 140 (1994)

Ediție îngrijită de Lena Vieru Conta

SONATA PENTRU PIAN (1994)

Cele trei părți ale Sonatei pentru pian (1994) se succed fără pauze.

Tema principală a primei părți conține în germene toată problematica acestei lucrări. Această temă se întinde pe nouă măsuri și conține trei motive. Primul motiv este generat de un sunet unic — de un același sunet repetat, ce-i drept. I se opune un al doilea motiv, sinuos și eminent cromatic, care pare a fi o emanație a primului motiv căci, din punct de vedere modal, îl înconjoară și îl completează. Când acest motiv își ia avânt spre registrul acut, i se opune un al treilea motiv, în cvinte descendente către registrul grav.

Formate din acorduri ce cad aproape de fiecare dată pe alt timp, ultimele două măsuri ale acestei teme au un caracter de concluzie și în același timp de întrebare: cine va învinge, principiul cromatic sau cel diatonic? Sunt ele reductibile unul la celălalt? Au ele o origine comună, și anume sunetul unic al primului motiv?

Opoziției dintre melodie și armonie (dintre orizontal și vertical), omniprezente în muzică, i se adaugă conflictul dintre simetrie și disimetrie, dintre univoc și ambiguu, dintre periodic și aperiodic, dintre axele stabile și cele care, instabile fiind, se decalază (în grade diferite) față de primele.

Spre deosebire de sonatele clasice, începe oare această lucrare cu o sinteză? Rândurile precedente par să dea un răspuns afirmativ. În realitate, nu tocmai. Cele nouă măsuri ale temei principale pot fi văzute ca o formă de sonată în miniatură. Repriza acestei sonate-miniatură — dinamizată și inversată (cvintele devin cvarte) — are în cazul de față o sonoritate ușor jazz-rock. Să observăm în treacăt că această „reexpoziție” în miniatură seamănă prin tipul de scriitură cu partea a doua a sonatei, văzută în ansamblu.

Suita de acorduri ce constituie coda „sonatei-miniatură” te trimit cu gândul la partea a treia, care este un coral. Un caz tipic de auto-similaritate. „Sonata-miniatură” este compusă din patru secțiuni — tot atâtea câte note repetate conține motivul inaugural, cel alcătuit dintr-un sunet unic.

Andrei Vieru

SONATA pentru pian nr. 2 (1994)

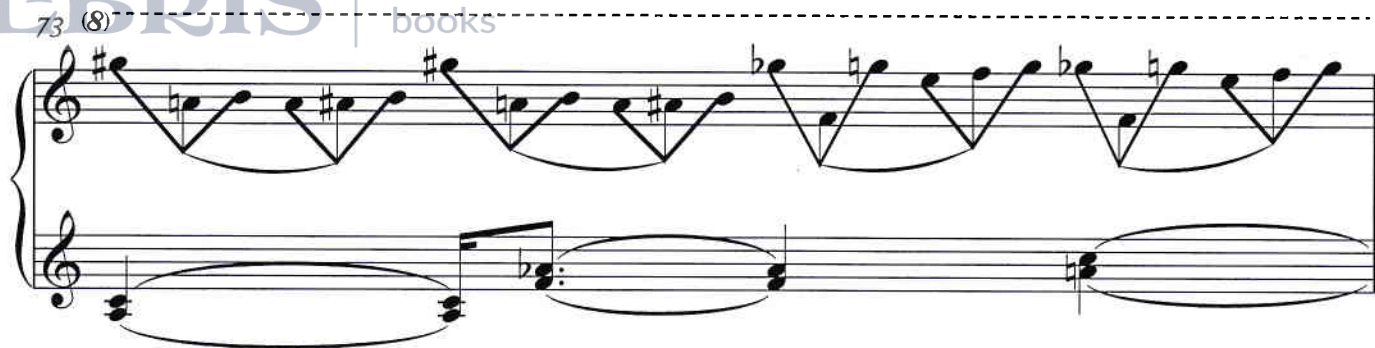
I

Anatol Vieru
Opus 140

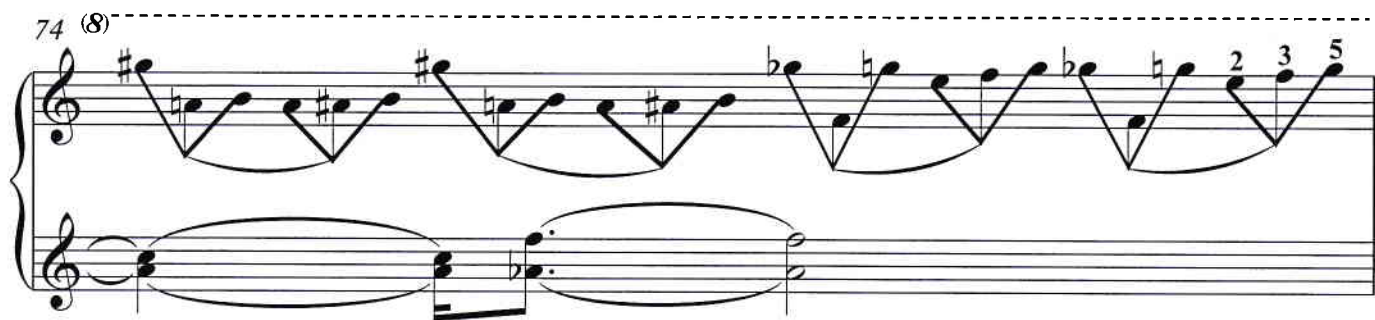
♩ ≈ 48-50

The musical score is written for piano in 4/4 time. It begins with a tempo marking of approximately 48-50 beats per minute. The first system (measures 1-3) features a bass line with triplets of eighth notes, starting with a forte (*f*) dynamic and ending with a piano (*p*) dynamic. The second system (measures 4-6) continues with sextuplets in the right hand and a bass line with a *mf* dynamic, followed by a *f* dynamic and a *ff* dynamic. The third system (measures 7-8) shows a *fff* dynamic in the right hand and a *fff* dynamic in the left hand. The final system (measures 9-10) features a *ff* dynamic in the right hand, followed by *f*, *mf*, *mp*, and *p* dynamics, and concludes with *pp* and *ppp* dynamics in the bass line.

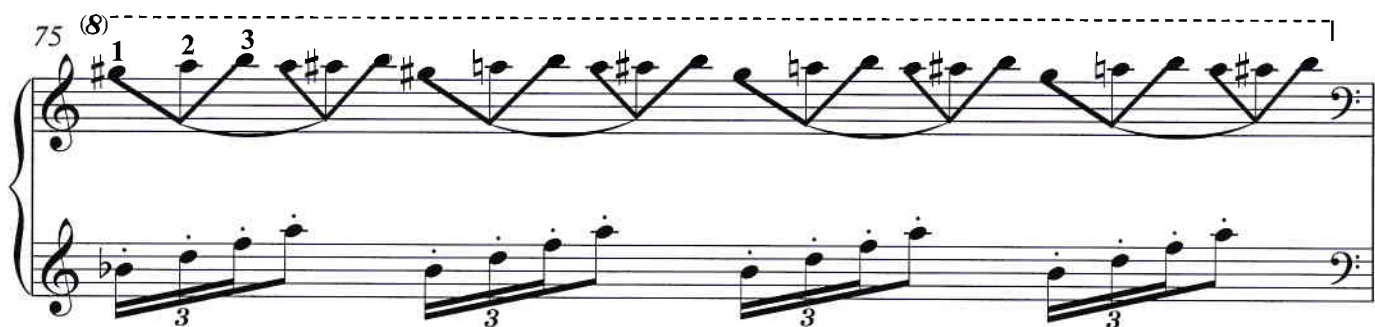
73 (8)

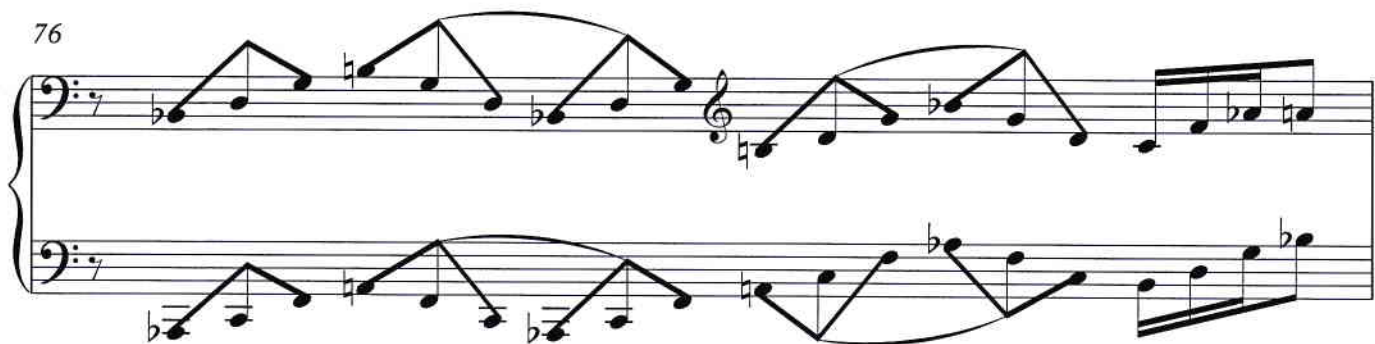
74 (8)

75 (8)

76

77

